

Przykładowe zapisy przypisów i bibliografii

Tradycyjne przypisy bibliograficzne

1. Wydawnictwa zwarte

– autor lub kilku autorów:

B. Osuchowska, *Poradnik autora, redaktora, tłumacza*, Warszawa 2005.

R. Meighan, , *Porównywanie systemów wychowania dobrych, złych, brzydkich i przeciwnie skutecznych*, przekład, wstęp i przypisy Marek Budajczak, Poznań 2014.

R. Batkowski, A. Zbaraszewska, *25 lat Ustawy o Policji. Doświadczenia Wielkopolskie*, Poznań 2016.

– praca zbiorowa:

Administracja publiczna w Europie małych ojczyzn, red. K. Kiczka, Poznań 2009.

– artykuły lub rozdziały w pracy zbiorowej:

J. Pokładecki, *Instytucjonalizacja wpływu samorządu terytorialnego na rozwój regionu nowotomysko-grodziskiego w: Strategia zarządzania zmianą gospodarczą w regionie nowotomysko-grodziskim*, red. E. Szuber-Bednarz, Poznań 2013, s. 57–79.

2. Wydawnictwa ciągle (artykuły w czasopiśmie lub gazetach):

E. Ivanowa, *Szczując na ekologów*, „Gazeta Wyborcza” 2020, 28 stycznia, s. 1.

K. Pawłowska, *Najważniejsze jest, żeby chronić siebie. Tego powinno się uczyć dzieci w szkole, a dorosłych przez całe życie*, „Wysokie Obcasy”, dodatek do „Gazety Wyborczej” 2020, 25 stycznia, s. 10–14.

E. Szczęsna, *O twórczym przekraczaniu granic. Przetworzenia i reprezentacje w przestrzeni sztuki*, „Przestrzenie Teorii” 2019, nr 31, s. 209–227.

3. Materiały internetowe i elektroniczne

K. Kowalski, *WŁĄCZNIK – projektowanie bez barier*, „Integracja” nr 6, 2019 [online], <http://www.integracja.org/portfolio/wlacznik-projektowanie-bez-barier> [dostęp: 28.01.2020].

Przy kolejnych powołaniach stosuje się konsekwentnie polskie lub łacińskie sformułowania i skróty:

por. – cf. (confer)

zob. – vide

tenże/tegoż – idem

taż/też – eadem

i in. (i inni) – et al. (et alii)

dz. cyt. – op. cit.

tamże – ibidem

b.m. (bez miejsca) – s.l. (sine loco)

b.w. (bez wydawcy) – s.n. (sine nomine)

b.r. (bez roku) – s.a. (sine anno)

Jeśli w publikacji występuje kilka prac tego samego autora, to przy kolejnych powołaniach po nazwisku podaje

się tylko początkowe słowa tytułu i trzy kropki (już bez op. cit. czy dz. cyt.).

Jeśli w publikacji występuje tylko jedna praca danego autora, to przy kolejnych powołaniach można stosować

zapis: inicjał imienia, nazwisko, a następnie dz. cyt. lub op. cit.

Bibliografia

Obowiązuje układ alfabetyczny. Najpierw należy zamieścić nazwisko, a potem inicjał imienia autora: Rudnicki Z., *Rola i znaczenie międzynarodowych komisji badawczych. Z doświadczeń dyplomacji pokojowej Ligi Narodów*, w: *Misje dyplomatyczne w konfliktach zbrojnych w erze przemian cywilizacyjnych. Tradycje i perspektywy*, red. E. Szuber-Bednarz, G. Kucharski, Poznań 2011.

Denek K., *Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna*, Poznań 2009.

Laberschek M., *Znaczenie pomników przedsiębiorstw w przestrzeni społecznej*, „Przegląd Socjologii Jakościowej”, 2019 t. 15 : Pół wieku po "Odkrywaniu teorii ugruntowanej" nr 3, s. 136-161.

Tomkowiak H., *Nauczycie wobec problemów współczesności: nauczać czy wychowywać* w: *Kompetencje współczesnego nauczyciela*, red. M. Cywińska, Poznań 2013.

Przypisy w systemie autor – rok

System ten wymaga każdorazowo po odwołaniu się do publikacji innego autora podania w tekście zasadniczym

– w nawiasie okrągłym lub kwadratowym – nazwiska tego autora i roku wydania jego pracy.
Przy powoływaniu się na określony fragment cytowanego tekstu, oprócz nazwiska należy podać rok wydania
oraz – po przecinku lub dwukropku – numer odpowiedniej strony:
Należą one do zjawisk częstych, aczkolwiek trudnych do wyjaśnienia (Pisarkowa 1984; 31).
Jak pisze Z. Sudolski (1991: 432) , „typowo nowożytnie przemiany zachodzące w gatunku listu w skali europejskiej zapoczątkował sentymentalizm”.
Lub (ten sam przykład):
Jak pisze Z. Sudolski, „typowo nowożytnie przemiany zachodzące w gatunku listu w skali europejskiej zapoczątkował sentymentalizm” (Sudolski 1991, 432).
Jeżeli odwołanie dotyczy dwóch lub więcej prac jednego autora opublikowanych w różnych latach, nie ma konieczności powtarzania nazwiska. Podaje się tylko lata wydania publikacji w kolejności chronologicznej:
(Lubaś 2001, 2003)
Gdy cytuje się kilka prac jednego autora opublikowanych w tym samym roku, należy je rozróżnić przez dodanie do roku wydania liter a, b, c... (bez spacji):
(Nowak 2001a, 2001b; Kowalski 2007)
Przyjmuje się zasadę, że kilka publikacji cytowanych razem (w jednym nawiasie) szereguje się w kolejności chronologicznej, a nie według alfabetu, a poszczególne pozycje rozdziela się średnikiem:
(Nowak 1984; Malinowski 1986; Kowalski 1990)
Jeśli prace wydane zostały w tym samym roku, to nazwiska szereguje się alfabetycznie:
(Kowalski 1999; Malinowski 1999; Nowak 1999)
W systemie autor – rok , odwołując się w tekście głównym do wcześniejszego powołania, nie należy stosować zapisów typu (ibidem, s. 150), (op. cit., s. 38) czy (tamże, s. 12). Za każdym razem trzeba podać nazwisko autora i rok.

Bibliografia w systemie autor – rok

Denek K., 2011, *Uniwersytet w społeczeństwie wiedzy*, Poznań.

Nowak L., 2010, *Problematyka kultury fizycznej w polskiej prasie zagranicznej środkowej Europy w latach 1918-1939*, Poznań.

Koprowiak E., 2011, *Kompendium historii wychowania i edukacji*, Poznań.

W zapisie publikacji, której autorami są dwie lub trzy osoby, nazwiska autorów oddziela się przecinkami:

Atlas J., Musiał J., 2009, *Tajemniczy dwór*, Poznań.

Przy powołaniu na pracę zbiorową pierwszym elementem jest nazwisko redaktora naukowego, oznaczone

stosownym skrótem: red., red. nauk.:

Hanna Krauze-Sikorska i Kinga Kuszak (red.), 2008, *Wybrane problemy psychospołecznego funkcjonowania dzieci i młodzieży z trudnieniami w rozwoju. Profilaktyka – diagnoza – terapia*, Poznań

Pozycje bibliograficzne szereguje się alfabetycznie wg nazwisk autorów (lub redaktorów), a prace jednego

autora wg lat wydania – od najstarszych do najnowszych. Publikacje jednego autora z tego samego roku

powinny być rozróżnione kolejnymi literami (a, b, c...), zgodnie z porządkiem alfabetycznym wyznaczanym

przez tytuły.

We wszystkich pozycjach tak redagowanej bibliografii należy stosować konsekwentnie jednakowe wyróżnienia i interpunkcję.

Przypisy w systemie autor – numer

Wymagają po każdorazowym wprowadzeniu cytatu, powołaniu się na opinię innego autora umieszczenia kolejnego numeru w nawiasie kwadratowym (na linii tekstu podstawowego, nie we frakcji górnej). Koprowiak [1] nadmienia..., a z kolei Nowak [2] postrzega tę kwestię... H. Tomkowiak [3] ustosunkowuje się... A na koniec K. Denek [4] komentuje...
Pozycja raz już cytowana zachowuje swój numer. Przy powoływaniu się na poszczególne fragmenty publikacji po numerze pozycji podaje się numer/numery stron:
[1, s. 38–67], [2, s. 56]

Bibliografia w systemie autor – numer

Poszczególne opisy szereguje się w niej według kolejności powoływania się na nie w tekście zasadniczym.

Numery można umieszczać w nawiasach kwadratowych (bez kropki) lub bez nawiasów (z kropką):

[1] K. Denek, *Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna*, Poznań 2009.

[2] Tomkowiak H., *Nauczycie wobec problemów współczesności: nauczać czy wychowywać* w: *Kompetencje współczesnego nauczyciela*, red. M. Cywińska, Poznań 2013.

[3] E. Ivanowa, *Szczując na ekologów*, „Gazeta Wyborcza” 2020, nr 2, s. 11.

[4] Rudnicki Z., *Rola i znaczenie międzynarodowych komisji badawczych. Z doświadczeń dyplomacji pokojowej Ligi Narodów*, w: *Misje dyplomatyczne w konfliktach zbrojnych w erze przemian cywilizacyjnych. Tradycje i perspektywy*, red. E. Szuber-Bednarz, G. Kucharski, Poznań 2011.

Lub:

1. K. Denek, *Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna*, Poznań 2009.

2. Tomkowiak H., *Nauczycie wobec problemów współczesności: nauczać czy wychowywać* w: *Kompetencje współczesnego nauczyciela*, red. M. Cywińska, Poznań 2013.

3. E. Ivanowa, *Szczując na ekologów*, „Gazeta Wyborcza” 2020, nr 2, s. 11.

4. Rudnicki Z., *Rola i znaczenie międzynarodowych komisji badawczych. Z doświadczeń dyplomacji pokojowej Ligi Narodów*, w: *Misje dyplomatyczne w konfliktach zbrojnych w erze przemian cywilizacyjnych. Tradycje i perspektywy*, red. E. Szuber-Bednarz, G. Kucharski, Poznań 2011.